ročník XIX

červen 2021

NAŠE VESNICE Svéradice

č. 111

Vážení spoluobčané,

dva měsíce utekly jako voda a my jsme tady s dalším číslem Našich novin Svéradice. Vzhledem k tomu, že již několik let vydáváme šestnáctistránkový formát, není zrovna lehké vytvořit či dohledat text, který by vás zaujal a obohatil. Jsme malá vesnice a naplnit celý obsah novin pouze články, které by se týkaly pouze domácího dění, je velice obtížné a ve většině případů spíše nemožné. Proto se v novinách objevují články, statě či odstavce z domácího politického dění

nebo připomínky některých slavných či neslavných výročí, popřípadě různé zajímavosti z různých oblastí našeho života. Je naprosto normální, že našim čtenářům se nemůže líbit úplně všechno, co v právě aktuálním vydání najdou. Někomu se líbí to, dalšímu zas ono a je dost možné, že někomu se v našich novinách nelíbí vůbec nic. Ale tak to prostě je, nejde se zalíbit všem. Když čteme doma denní tisk nebo pročítáme různé webové stránky na internetu, tak také nečteme všechno a vybíráme si jen to, co nás zajímá. Prostě to, co nemáte v oblibě, nečtěte anebo to jen zběžně „projeďte" a jděte na další stránku. Já ještě závěrem tohoto úvodu musím poděkovat všem našim přispěvatelům a „zpravodajcům", a kdyby měl někdo další chuť rozšířit naše novinářské řady, budeme moc rádi.

A teď pár slov k letošnímu jarnímu počasí, které přineslo málo sluníčka, málo tepla, ale zato hodně deště. Po dlouhém období sucha je to určitě dobrá zpráva, protože se zcela naplnily rybníky, nádrže, řeky, potoky a také třeba dlouho vyschlé různé mokřady a tůňky. Postupně se doplňují i zásoby podzemní vody, což bylo v několika posledních letech hodně diskutované téma. Je třeba zcela na rovinu říci, že kdyby suché období bez vydatných dešťových srážek

Z OBSAHU

STAVĚNÍ MÁJKY str. 4

ROSTLINA ROKU: VSTAVAČ KUKAČKA str. 8–9

PRANOSTIKA A ZVYKY – ČERVEN str. 10–11

pokračovalo i nadále, nebylo by to pro naši civilizaci nic dobrého. Ale znovu se potvrdilo, že příroda je mocná a dokáže se, jako už mockrát v minulosti, sama o sebe postarat. Po delší době přišla zima celkem bohatá na sníh, který jarní tání přeměnilo na potřebnou vláhu. Pak přichází měsíce, které přinesly bohaté příděly vody, a půda, která byla roky vyschlá, a tím pádem žíznivá, do sebe najednou dostala takové množství životadárné tekutiny, že už další jen těžko přijímá. Je to prostě takový neustálý koloběh, který sice není pravidelný, ale přichází vždy v pravou chvíli, aby nedošlo k nejhoršímu. Je fakt, že vody je teď dostatek, ale zase nám jednu chvíli tak trochu chybělo sluníčko

a teplo. Ale pak přišla druhá polovina června, tropické teploty a zase bylo všechno jinak. Několik tropických dnů a nocí po sobě nám dalo zabrat a znovu jsme začali vyhlížet, který z příštích dnů nám přinese vláhu. Tak to prostě chodí, když je zima a hodně prší, vzpomínáme na horké a teplé dny, a když je pak toho horka moc, zase se modlíme, aby se alespoň trochu ochladilo.

Deštivé počasí v průběhu jara nám trochu komplikovalo sečení travnatých pozemků v intravilánu obce. Naši obecní pracovníci dělali, co mohli, využívali každý den a doslova i každou hodinu, kdy zrovna nepršelo, a vždy se snažili posekat co největší úseky. Tráva však v květnu rostla opravdu vydatně a bylo těžké udržet travní plochy neustále „sestřižené". Nakonec se, i za vydatné pomoci pana Panocha, který pro obec pracuje s křovinořezem, podařilo udržet celkem přijatelný vzhled našich zelených prostranství. Uklizená obec a udržování pořádku je priorita a současně je to naše vizitka před všemi návštěvníky i těmi, co přes nás pouze projíždějí.

Teď ještě pár slov o probíhající stavbě páteřní cesty HPC 4. Po vyměření trasy měla v polovině května začít skrývka ornice, ale v důsledku silných dešťů byla půda v té době silně podmáčená a těžké stroje tak do takového terénu vyjet nemohly. Práce se tedy o pár dnů opozdily, ale pak se vše dostalo do normálu, jede se podle plánu a veškerá ornice již byla odbagrována. Z největší části je uložena na pozemku p. č. 3567 „u Rybníčka" a kdo z občanů má zájem, může si jí pro svoji vlastní spotřebu naložit jakékoliv množství. Volně k dispozici bude několik měsíců a pak bude upotřebena k vyrovnání nerovností na tomto pozemku, jenž bude do budoucna sloužit jako odpočinková a vycházková zóna. Zrovna tak je možné si pro vlastní potřebu zpracovat odtěženou dřevinu a odvézt si ji.

Ve čtvrtek 11. června proběhlo za účasti zástupců zhotovitelských firem PROTOM ze Strakonic a VODASERVIS ze Žďáru nad Sázavou, pracovníků firmy ČEVAK, a. s., stavebního dozoru Ing. Flandery a zástupců investora předání stavby Připojení vrtu SV1 a doplnění technologie na úpravně vody. Zároveň proběhlo zaškolení pracovníků firmy ČEVAK, jak ovládat novou technologii naší zmodernizované úpravny. Do vašich domácností tak již proudí nejen voda z nového vrtu, ale také voda, jejíž kvalita je spolehlivě hlídána. Během prací došlo o jednom víkendu k poklesu tlaku vody, což mělo za následek, že v některých výše položených objektech naší obce voda několik hodin vůbec netekla a v dalších byl velice nízký tlak. Po naší intervenci byl problém vyřešen a jednalo se tak jen o krátký, několikahodinový kolaps. Pracovníci prováděcích firem se zpětně všem našim občanům za tento krátký výpadek velice omlouvají. Teď je ještě třeba opravit střechu vodárny, protože v několika místech vlhnou stropy, a poté bude celý vnitřek vybílen.

O nadcházejícím víkendu nás čeká každoroční akce Vítání léta – pivní slavnosti, které proběhne v náhradním termínu a výjimečně v neděli. Následující dva dny jsou státní svátky, takže bude dostatečná doba na úklid a také potřebný odpočinek. Pozvánku na tyto slavnosti najdete uvnitř tohoto vydání, a proto se na tomto místě nebudu o vlastním programu rozepisovat. Věřím, že nás čeká krásné odpoledne, kdy si to svoje najde každá generace, a bude panovat pohoda a spokojenost. Vzhledem k tomu, že na slavnostech vystoupí dvě kapely, které vysoko převyšují okresní průměr, zvýšili jsme vstupné oproti minulým rokům na 200 Kč. Věřím, že se nás na naší návsi sejde opravdu hodně, a také, že vyjde to nejdůležitější, co je pro pořádání venkovní akce potřeba, a to je počasí.

V závěrečném odstavci vyslovím svůj názor na (ne)povinné očkování proti čínské chřipce. Celostátní kampaň je vedena v tónu, který mně připadá, jako by se vrátila 50. léta minulého století. Tehdy komunisté ospravedlňovali svoji činnost heslem „Kdo nejde s námi, jde proti nám", což v dnešním překladu lze volně přeložit „Kdo se nedá očkovat, jde proti nám a je nepřítel lidu". A v červnu veřejně organizované očkovací maratony, tak to už je hodně přes čáru a postrádá to jakoukoliv logiku. Naočkovat co nejvíce lidí bez řádného vyšetření a ještě k tomu neodzkoušenými vakcínami jen proto, aby se vytvořil nějaký pochybný rekord, tak to je opravdu velký hazard se zdravím. Média o tom referovala jako o velkolepé akci, ale spousta odborníků má na to odlišný názor. Ale protože to není ten správný názor, tak se to označuje jako dezinformace a jejich komentáře se do veřejného prostoru nedostanou. Vypadá to, že se opět vracíme do doby, kdy byla jenom jedna pravda a svoboda projevu se trestala.

„Je-li ztracena svoboda projevu, tak hloupí a mlčící mohou být vedeni jako ovce na porážku."

George Washington,
1. prezident Spojených států amerických (1732–1799)

Přeji všem krásné a pohodové léto, a pokud to půjde, tak i dovolenou podle vašich přání.

Václav Dušek – starosta

OBSAH

strana 1 - Úvodní slovo starosty

strana 3 - Obsah + společenská rubrika

strana 4 - Zajímavosti, události...

strana 5 - Fotbalový klub

strana 7 - Kronika

strana 8 - Rostlina roku – vstavač kukačka

strana 10 - Červen – pranostiky, zvyky

strana 12 - Pozvánky na akce

strana 14 - Příbuzní včely medonosné

strana 15 - Informace z obce

strana 16 - Kulturní akce / Parcely

Společenská rubrika

ČERVENEC 2021:

ŠRÁMKOVÁ Jana	6. července	74 let
SVOBODOVÁ Marie	19. července	61 let
SOUKUP Vlastimil	19. července	64 let
STRAŇÁKOVÁ Věra	21. července	82 let
TICHÝ Petr	23. července	66 let
JIŘINEC František	23. července	75 let
ŠAJÁNKOVÁ Anna	26. července	70 let
HOKROVÁ Miloslava	26. července	69 let
HAMBÁLEK Jaroslav	26. července	74 let

SRPEN 2021:

KOVAŘÍK František	1. srpna	76 let
KREJČÍ František	3. srpna	73 let
DOLEŽALOVÁ Marie	8. srpna	72 let
KOZLÍKOVÁ Marie	9. srpna	70 let
BUKOVAN Karel	11. srpna	64 let
PAVLOVSKÁ Marie	11. srpna	61 let
DUŠEK Václav	14. srpna	65 let
SMITKA Ivo	18. srpna	60 let
SVOBODA Jan	20. srpna	61 let
ŠILHANOVÁ Helena	22. srpna	67 let
HLÍNOVÁ Jiřina	23. srpna	64 let
KRLIŠ František	27. srpna	80 let
VĚTROVCOVÁ Milada	28. srpna	81 let

Pracovní doba obecního úřadu:

PONDĚLÍ	07.00–17.00
ÚTERÝ	07.00–15.00
STŘEDA	07.00–15.00
ČTVRTEK	07.00–15.00
PÁTEK	07.00–13.00

Úřední hodiny pro veřejnost:

PONDĚLÍ	07.30–11.30	13.00–17.00
STŘEDA	07.30–13.00	
PÁTEK	07.30–11.00	

ZAJÍMAVOSTI, UDÁLOSTI, STŘÍPKY…

Stavění májky proběhlo v pátek 30. dubna a na návsi se sešla také početná skupinka dětí, která ji hezky nazdobila, a tak májka zářila všemi barvami. Ozdobila ale náves jen na pět dní, protože silný vítr ji ve středu 5. května odlomil špičku. V sobotu potom hasiči zlikvidovali zbývající část zcela.

V pondělí 3. května byl po částečném rozvolnění protikoronavirových opatření **znovu zahájen provoz kadeřnictví**. Ostříhat a naondulovat se po dlouhé době ale mohly jen ty ženy, které se prokázaly negativním testem na onemocnění covid-19.

Okrskové hasičské soutěže byly také pro tento rok bez náhrady zrušeny, nekonala se ani výroční členská schůze našich dobrovolných hasičů. Ta se uskuteční v obvyklém termínu počátkem příštího roku. V roce 2022 si připomeneme 130. výročí založení hasičského sboru ve Svéradicích a při této příležitosti plánují členové sboru v letních měsících uspořádat malou oslavu k připomenutí této bohaté historie.

Také letos jsme akci **Vítání léta – pivní slavnosti** původně plánovanou na 11. červen přesunuli na pozdější termín, protože se akce připravuje dlouhou dobu dopředu a nebylo jasné, za jakých podmínek se bude moci uskutečnit či zda vůbec ji bude možné pořádat. Nakonec se stanovil nový termín na neděli 4. července, avšak původně plánovaná Malá muzika Nauše Pepíka již měla nasmlouvané jiné vystoupení, proto ji v programu nahradila strakonická Nektarka. Pozvánku na akci naleznete uvnitř novin, všichni jste srdečně zváni.

Mateřská škola Svéradice bude uzavřena v době letních prázdnin od středy 7. července do pátku 20. srpna. Školka se pro děti otevře v pondělí 23. srpna.

Bartolomějská pouť ve Svéradicích připadá na víkend 28.–29. srpna, ale ještě před ní nás čekají celé prázdniny. Všem přejeme krásné prožití letních měsíců, příjemně strávenou dovolenou a dětem hezké prázdniny plné nových zážitků.

J. Doláková

HOSPODA U TURKŮ

Informace pro občany!

Hospoda U Turků pokračuje v přípravě víkendových obědů a až do odvolání vaří pravidelně pátky, soboty a neděle. **A teď nově – s výhodným menu nebo věrnostním programem 10+1.**

TĚŠÍME SE NA VAŠI NÁVŠTĚVU

PRODEJ LESA

PRODÁM smíšený les s pozemkem o výměře 8 150 m² ve stáří 80–130 let. Les se nachází na parcele p. č. 2641/1 v k. ú. Svéradice. Je situován v rovině až mírném svahu, dobře dostupný po polní cestě. Porost je ve složení smrk, modřín a listnáče.

Info: tel.: 602 611 227, e-mail: jan.kosek@email.cz

FOTBALOVÝ KLUB

SOUTĚŽE SE OPĚT NEDOHRÁLY

Na základě rozhodnutí výkonného výboru FAČR byly v prvním květnovém týdnu ukončeny amatérské fotbalové soutěže ročníku 2020/2021 a to znamená, že už druhý rok po sobě zůstávají soutěže nedohrány. V praxi to znamená, že nikdo nepostupuje, nikdo nesestupuje a do dalšího ročníku se nastupuje ve stejném složení.

V naší 1. A třídě však k jedné změně dojde, protože během rozehrané soutěže odstoupil tým Starého Plzence a na jeho místo bude pravděpodobně dosazen jeden tým z 1. B třídy, a to ten, který na tom byl v právě ukončeném ročníku bodově nejlépe. Pro nás to znamená, že naše „áčko" bude i následující ročník 2021/2022 hrát krajskou 1. A třídu. „B" tým pak znovu uvidíme v okresní III. třídě.

Co se týká mládeže, tak pro novou sezónu budeme mít přihlášen tým dorostu, a tak po letech, kdy tady byla starší přípravka, mladší žáci a starší žáci, přijdou na řadu „odrostlejší" mladíci. U nich je možnost, že při dobré výkonnosti a dobré fyzické připravenosti můžou občas vypomoci i v kategorii dospělých. Bude se hrát pod názvem SVÉRADICE-PAČEJOV a kádr doplní i hráči z Chanovic. Vzhledem k tomu, že v našem okrese se nenašel potřebný počet účastníků, budeme hrát okresní přebor Strakonicka.

Mistrovské soutěže nového soutěžního ročníku se rozběhnou o víkendu 31. 7. – 1. 8. 2021, a to jak krajské, tak okresní. Bližší informace se dozvíme na losovacích aktivech, které proběhnou v měsíci červnu. PKFS jej uskuteční v sobotu 26. června v plzeňském hotelu PRIMAVERA a OFS Klatovy jej svolal na čtvrtek 1. července do hotelu Rozvoj v Klatovech.

První mužstvo mužů se více než měsíc připravuje 2x týdně a v měsíci červnu sehrálo 3 přátelské zápasy. V pátek 4. 6. se uskutečnil duel s účastníkem jihočeského krajského přeboru TJ Osek na jeho hřišti, který skončil divokým výsledkem v poměru 6:3 pro domácí. Za týden, 11. 6., se odehrál jediný domácí přípravný zápas s týmem TJ Kovo Kasejovice, který skončil remízou 2:2. Poslední příprava v tomto měsíci se odehrála na hřišti v Žínkovech v pátek 25. 6., kde jsme se utkali s týmem FK Nepomuk. Výsledek zveřejníme v dalším čísle.

Z důvodu realizace automatického zavlažování a následné částečné rekonstrukce hlavní hrací plochy se na domácím hřišti příště naši hráči představí až při mistrovských zápasech, a to hned v 1. kole v neděli 1. července, kdy budeme hostit tým Slavoj Žihle.

A TAKTO VYPADÁ SOUČASNÝ KÁDR NAŠEHO MUŽSTVA:

brankáři: Soukup Michal, Soukup Karel;

obránci: Heimlich Martin, Picka Libor, Bouše Eduard, Petrášek Michal, Nesveda Tomáš, Hrubeš Milan, Nováček František;

záložníci: Makovec Stanislav, Kába Roman, Brůha Václav, Chládek Petr, Hájek Marek, Makovec Jaroslav, Mičkal Petr;

útočníci: Šustr Ondřej, Jíra Lukáš, Vachuška Aleš.

FOTBALOVÝ KLUB

PROCHÁZKY HISTORIÍ FOTBALOVÉHO KLUBU

V minulém čísle jsme zavzpomínali na postupovou sezónu našeho „áčka" a teď se znovu vrátíme do roku 1981 a připomeneme si, jak si v té době vedla naše rezerva.

Rok 1981 – před 40 lety

„Béčko" v té době hrálo okresní přebor a jeho soupeři byly: Horažďovice B, Velké Hydčice, Hartmanice, VTJ Klatovy, Nezamyslice, Luby B, Mochtín, Velhartice, Klatovy B, Malý Bor, Dlouhá Ves, Železná Ruda a Rabí. Za zmínku určitě stojí si připomenout i tehdejší široký kádr, který tvořili: Panuška, Jakš, Krejčí, Jiřinec, Stejskal F., Stejskal J., Stejskal M., Smíšek, Koutenský, Rute, Vaněček, Kůrka, Baier, Třeštík, Štěrba, Fišer, Augustin, Smitka F., Smitka V., Ďuriš, Krhoun, Raška, Kozlík, Surý, Stošek.

Před začátkem jarních soutěží byl tým na 7. místě a jeho cílem bylo toto postavení v tabulce vylepšit.

Sokol Rabí – Sokol Svéradice B 2:3 (2:1) (Stejskal J., Kozlík, Baier)

Sokol Hartmanice – Sokol Svéradice B 3:2 (2:0) (Vaněček, Kůrka – PK)

Sokol Svéradice B – RH Železná Ruda 3:0 (1:0) (Augustin 2 – obě PK, Baier)

Horažďovice B – Sokol Svéradice B 1:0 (0:0)

Sokol Svéradice B – Sokol Nezamyslice 0:2 (0:1)

VTJ Klatovy – Sokol Svéradice B 2:3 (0:2) (Krhoun, Stejskal J., Augustin)

TJ Klatovy B – Sokol Svéradice B 0:1 (0:1) (Třeštík)

Sokol Svéradice B – Sokol Mochtín 6:0 (4:0) (Kůrka 2 – 1x z PK, Vaněček, Augustin, Třeštík, Stejskal J.)

SJ Luby B – Sokol Svéradice 1:1 (1:0) (Stejskal J.)

Sokol Svéradice B – Sokol Velhartice 2:2 (1:0) (Augustin 2 – 1x z PK)

ŠV Velké Hydčice – Sokol Svéradice B 2:0 (1:0)

Sokol Svéradice B – Sokol Malý Bor 2:0 (1:0) (Raška, Ďuriš)

Sokol Dlouhá Ves – Sokol Svéradice B 1:0 (0:0)

V konečné tabulce ročníku 1980/81 jsme se nakonec posunuli na 3. místo se ziskem 26 bodů a skórem 40:30. To znamenalo vylepšení podzimního umístění o čtyři pozice a tím byl vytýčený cíl splněn. Vítězem OP a postupujícím do 1. B třídy se stala rezerva Horažďovic. Do nižší soutěže sestoupilo Rabí a Železná Ruda.

V té době probíhala také soutěž slušnosti a tu jsme vyhráli před VTJ Klatovy a Hartmanicemi.

NAŠE KRONIKA

Rok 1956 – před 65 lety

Dne 15. února zemřela ve Svéradicích v rodině ředitele zdejší školy Hana Jelínková, vdova po divadelním řediteli. Jmenovaná trávila zasloužený odpočinek u své dcery, manželky ředitele školy. Čtyřicet let působila u venkovského divadla, čtyřicet let zněl její lahodný hlas v množstvích postav naší české dramatické a klasické tvorby. Procestovala naše Čechy několikrát křížem krážem.

V prosinci zemřela Antonie Živná, babička Ádiů, matka 7 dětí, ve věku 74 let. Její život byl pohnutý. Jako deputátnice se svým mužem Josefem posledně pracovala na zdejším statku u „lidumila" Heritese. Zakoupili si z těžce vydělaných peněz chaloupku, přestavěli ji, nakoupili i několik strychů polí, přičemž poslali 3 dcery do země „zaslíbené" – Ameriky. A tak babička Živných umírala, aniž by se mohla naposledy rozloučit se svými vzdálenými dětmi, na něž nepřestala myslet ani na okamžik, i když je viděla naposledy před 40 lety.

Rok 1966 – před 55 lety

V roce 1966 opět vzrostla hmotná úroveň obyvatelstva Svéradic. Výše vkladů občanů opět stoupla. Zvýšil se počet majitelů aut. Celkem 6 občanů má zažádáno o auto. V tomto roce však zaznamenáváme zvýšení cen u řady výrobků; zvýšeny jsou i ceny potravin (maso, máslo a další). Naproti tomu byly sníženy ceny některých průmyslových výrobků (televize, ledničky). U některých druhů se začíná projevovat zavádění nové soustavy (ceny pohyblivé – podle odbytu a poptávky). Zvýšeny jsou i ceny piva – 10° za 1 litr ve IV. cenové skupině 3,20 Kčs, 12° pivo za 1 litr v téže skupině 7,20 Kčs. Tímto zvýšením cen se snížil odbyt hlavně 12° piva. Zvýšeny byly i ceny u některých druhů uhlí, hlavně briket. Změny jsou i v cenách velkoobchodních, a to většinou směrem nahoru. U nás se toto zvýšení hlavně projevilo u zemědělských strojů, hnojiv a podobně. Reakce obyvatelstva na zvýšení cen byla pochopitelně záporná. Za čas se však zvýšená hladina cen vžila. U rodin méně finančně silných se toto zvýšení cen projevilo snížením množství nakupovaného zboží.

Obec je zásobována jednou stálou prodejnou Jednoty, která prodává potraviny, uzeniny, mléko, zboží denní potřeby a užší sortiment průmyslového zboží. Prodejna je v podstatě dobře zásobována, někdy však dochází k tomu, že prodejna nemá požadované zboží (např. máslo, uzeniny apod.). Tento stav je zaviněn někdy dodavateli, někdy prodavačkou. Malý a špatný je výběr u zeleniny. Kromě toho obec zásobuje masem jednou týdně pojízdná prodejna. Zde je situace obdobná, někdy je výběr dobrý, někdy ne. Zde však se vedoucí snaží zajistit pro zákazníky vše. V nepravidelných termínech zajíždí do obce i pojízdná prodejna s textilem.

Vedoucím pohostinství je stále p. Polánka ze Svéradic. Pohostinství má piva dostatek i v letní sezóně, leč v letošním roce se právě v létě porouchalo chladicí zařízení a jeho oprava trvala přes 2 měsíce, takže pivo bylo málo kvalitní a odbyt klesal.

Otázka stravování zůstává stále stejná. Situace se lepší na úseku školy, kdy koncem roku byla za pomoci MNV a JZD vybudována školní jídelna a v březnu 1967 bude dána do provozu. Otázka stravování dospělých je stále nevyřešena. Nyní se ukazuje, jak nezdravé je zpátečnictví. Družstevní jídelna mohla být ve Svéradicích již v provozu přes 6 let, když v roce 1960 Jednota nabídla vybudování jídelny. Tehdy se však projevily nezdravé názory, především u starších družstevníků, nedůvěra v nový způsob stravování a nabídka Jednoty byla zamítnuta. Nyní všichni vidí, jaká se udělala chyba, která se bude těžko napravovat. Především v létě vystupuje tento problém do popředí.

Rok 1976 – před 45 lety

V měsíci dubnu bylo uskutečněno sloučení 4 obcí, a to Svéradice – Slatina – Slivonice – Komušín v jeden Místní národní výbor se sídlem ve Svéradicích. Tento nový MNV má 750 obyvatel. V roce 1976 bylo společně uspořádáno 42 kulturních a společenských akcí s celkovou účastí 9 538 osob. Sbor pro občanské záležitosti měl 2 akce. Všechny komise plně začaly vyvíjet svoji činnost. Nejvíce úkolů má komise výstavby, která podle nového vládního nařízení má zvýšenou pravomoc. V rámci svojí pravomoci šetří našim občanům jejich čas, který by jinak strávili při obstarávání těchto věcí na ONV v Klatovech.

V investiční části měl NV pouze 1 akci, a to byl vodovod ve Svéradicích. Úkol provést práce v hodnotě díla 704 000 Kčs a na finančních nákladech 514 000 Kčs byl splněn, přestože tato druhá stavba nebyla dokončena. Toto bylo způsobeno tím, že v této stavbě byl jako hlavní úkol výstavba vodojemu, který byl objednán již před 4 roky. Počítalo se s tím, že jeho dokončení bude v roce minulém, a tak se finanční prostředky blokovaly na úhradu „hydroglobusu". Další problém vznikl tím, že toto zařízení je z dovozu, kde byla zvýšena i cena, která je téměř 1x vyšší, než byla plánovaná. Třetí stavba musí být dokončena v roce 1977. Ostatní dvě stavby jsou schváleny pro další 2 roky. Celá tato akce má hodnotu díla téměř 4 milióny Kčs.

ZAJÍMAVÉ TÉMA

Rostlina roku: VSTAVAČ KUKAČKA

Česká botanická společnost se rozhodla každoročně vyhlašovat Rostlinu roku, a to právě od letoška. Inspirací byla akce Pták roku, která je již od roku 1992 organizována Českou společností ornitologickou. Touto iniciativou chce Česká botanická společnost upozornit širokou veřejnost na významné, ohrožené či jinak zajímavé druhy naší květeny, a vybízet tak k zájmu o rostliny, jejich sledování i praktické ochraně.

Pro rok 2021 byla hlavním výborem České botanické společnosti vybrána jedna z našich orchidejí, vstavač kukačka (Anacamptis morio, syn. Orchis morio). Důvodů je několik. Tato dříve na území České republiky hojná rostlina nyní patří mezi zákonem chráněné (silně ohrožené) a dle Červeného seznamu dokonce mezi kriticky ohrožené druhy naší květeny. Změny v obhospodařování krajiny v několika posledních desetiletích vedly u tohoto druhu, podobně jako u mnohých našich orchidejí, k razantnímu úbytku vhodných lokalit. Výběr kukačky také navazuje na loňský Rok orchidejí (vyhlášený Českým svazem ochránců přírody), české druhové jméno pak nechtěně připomíná inspiraci Českou společností ornitologickou.

JAK VYPADÁ A KDE ROSTE VSTAVAČ KUKAČKA

Vstavač kukačka je vytrvalá 7–40 cm vysoká bylina s květy světle až tmavě nachovými, vzácně i bílými. Latinské druhové jméno morio lze do češtiny překládat jako šašek nebo blázen a má vztah ke květům, respektive jejich horní části, která připomíná šaškovskou čepici. Listy začínají z hlízy rašit na podzim (během září a října) a vytvářejí přízemní růžici. V tomto vývojovém stadiu přečkávají zimu. V průběhu jara listová růžice dorůstá a v závislosti na nadmořské výšce a průběhu počasí rostliny vykvétají od druhé poloviny dubna do konce května. Zralé tobolky se tvoří relativně rychle po odkvětu a obsahují tisíce téměř prachových semínek. Ta se snadno rozšiřují, ale jen zřídka najdou vyhovující podmínky pro svůj růst. Semínka totiž neobsahují zásobní látky, a proto potřebují kromě vhodné půdy pomoc s klíčením – spojení s podhoubím určitých hub, které jim pomáhají čerpat vodu a živiny nutné pro klíčení a růst. Po odkvětu nadzemní část rostliny zasychá.

Vstavač kukačka je vytrvalá 7–40 cm vysoká bylina s květy světle až tmavě nachovými, vzácně i bílými. Latinské druhové jméno morio lze do češtiny překládat jako šašek nebo blázen a má vztah ke květům, respektive jejich horní části, která připomíná šaškovskou čepici.

Tento vstavač můžeme zpravidla najít na zachovalých sušších, vzácněji i vlhčích loukách, pastvinách a křovinatých stráních od nížin do podhůří. Dobře snáší jak půdy bazické, tak kyselé (pH 5,5–8,6). Většinou nyní roste na mělčích půdách, často s nezapojenou vegetací, a upřednostňuje živinami chudší místa. V minulosti byl v krajině velmi hojný. Díky velkým stabilním populacím a lehkým semenům „putoval" krajinou a kolonizoval vhodná místa. V oblastech hojného výskytu tak zřejmě často vznikaly a zase zanikaly drobné populace.

Z naší republiky je doloženo odhadem více než tisíc lokalit a v některých územích byla kukačka tak hojná, že mnohdy nebyly ani zaznamenávány konkrétní lokality. Od poloviny minulého století však nastal její velmi rychlý ústup. Odhadujeme, že dnes přežívá jen kolem 20 % populací. Na Moravě se v současnosti vyskytuje především na Znojemsku a v jihozápadní části Bílých Karpat, v Čechách je dnes kukačka velmi vzácná.

SITUACE V ČECHÁCH A NA MORAVĚ – VČERA A DNES

V Čechách bylo a dodnes je jedním z nejvýznamnějších území výskytu vstavače kukačky zejména Předšumaví a navazující Horažďovicko a Blatensko. Ještě v šedesátých letech 20. století existovalo v celém tomto území několik stovek velkých lokalit. Obecně byl druh nejčastější na tzv. ladech, často obecních, intenzivně spásaných a narušovaných pastvinách na pahorcích, příkrých stráních a v okolí rybníků, ale rostl také na sušších i vlhčích loukách, mezích a na okrajích lesů. Dnes je na Blatensku

ZAJÍMAVÉ TÉMA

situace velmi špatná. Většina malých, ještě v 80. letech 20. století přežívajících lokalit podlehla expanzi konkurenčně silných druhů (typicky trávě třtině křovištní). Na Horažďovicku není situace o mnoho lepší, ale u Svatého Pole se do dnešní doby zachovala druhá nejbohatší lokalita v České republice, kde ročně kvete až 10 000 rostlin.

Velmi podobný průběh ústupu vstavače kukačky byl i v celém Předšumaví. Zatím určitou naději do budoucna dává několik malých členitějších území na Prachaticku a Sušicku, kde dosud existují další životaschopné populace.

A jak to vypadá v některých dalších oblastech Čech? Nejzápadnější Čechy (Karlovarský kraj, Tachovsko a Domažlicko) nepatří historicky mezi botanicky nejprozkoumanější území. Přesto je v herbářích a literatuře z tohoto území doloženo více než 90 lokalit. V posledních deseti letech se však podařilo kukačky nalézt jen na 22 z nich. Tři z nich téměř každoročně hostí tisíce kvetoucích rostlin. Na nejbohatší, objevené botaniky z CHKO Slavkovský les, kvetlo v dubnu 2020 neuvěřitelných 8 597 kukaček. V severních Čechách, přesněji v Českém středohoří, byla koncem 80. let nalezena lokalita vstavače kukačky na Bohyňských ladech. Roste tam společně se vstavačem osmahlým a dalšími druhy rostlin zachovalých bezkolencových luk a suchých trávníků. Počet kukaček na této lokalitě postupně dosáhl okolo 600 jedinců. Po devastaci louky divokými prasaty se velikost populace dostala asi na třetinu původního počtu rostlin. Před několika lety však došlo opakovaně k neshrabání sena po seči a následnému převláčení v předjaří, čímž byly pravděpodobně zničeny nebo poškozeny přízemní růžice. Druh tak na lokalitě téměř vymizel. Místní patrioti se pokusili o vzkříšení populace vhodným načasováním sečí, důsledným vyhrabáním stařiny a úklidem usušeného sena. Odměnou za dřinu bylo „znovuzrození" kukaček na lokalitě. Každá jediná rostlina dává naději na zachování tohoto druhu a v jarním období přichází napětí, kolik jich vyroste. V posledních letech zde kvete několik málo desítek rostlin.

O něco lepší než v Čechách je situace na Moravě, kde se na Znojemsku nachází nejbohatší současná lokalita v republice. Každoročně na ní kvete až 15 000 rostlin. Mapováním a biologií vstavače kukačky na celé Moravě se v posledních dvaceti letech zabývá nevládní organizace Sagittaria. Výskyt druhu potvrdila na 82 lokalitách, což je pouze asi 16 % z původních 524 historicky známých. Při průzkumu Moravy však bylo nalezeno 99 nových lokalit, ale druh stále ustupuje. Například na území okresů Olomouc a Prostějov je z minulosti dokladováno 32 lokalit. Od roku 2000 zde byl vstavač kukačka ověřen na šesti lokalitách, v posledních deseti letech však jen na třech.

Proč mizí vstavač kukačka ze svých stanovišť? Hlavními důvody zániku a snižování velikosti populací jsou změny využívání krajiny a obhospodařování a úbytek vhodných opylovatelů. Druh je citlivý na hnojení, a proto zmizel z intenzivněji obhospodařovaných luk. Protože je konkurenčně slabý, je v současnosti na mnohých lokalitách zásadním problémem absence obhospodařování a volných ploch bez stařiny a mechorostů, kde by mohla klíčit semena. V minulosti byly podzemní kulovité hlízy i příležitostně sbírány a používaly se k přípravě kvalitního salepu, který byl využíván v lidovém léčitelství. Ojediněle se bohužel i nyní setkáváme s vykopáváním kukačky lidmi, kteří ve snaze zkrášlit si skalku touto atraktivní orchidejí porušují zákon. Jedná se však o druh, který ke svému růstu potřebuje mykorhizní houbu, a proto na zahrádce nepřežije. V poslední době je často zaznamenáváno vyrývání a požírání hlíz divokými prasaty, což může mít dopad na menší populace. Toto přímé ohrožení však bylo a je spíš lokální a v žádném případě není příčinou plošného ústupu druhu. Velká část lokalit vstavače kukačky je nyní součástí chráněných území a má zajištěnou pravidelnou péči, a to buď sečí s odstraněním biomasy, nebo ovčí pastvou či střídáním seče s přepásáním. Na některých lokalitách dobře snáší i poměrně intenzívní pastvu dobytka. Přesto existuje řada lokalit, které odpovídající péči postrádají a zbytečně zanikají. Vstavač kukačka je ukázkou krásy našich rostlin, ale také jejich dramatického ústupu a ohrožení.

A právě tato rostlina se v omezeném množství vyskytuje v jedné lokalitě v našem katastrálním území. Tou je oblast vrchu Kostelík, který právě díky této rostlině dostal status významný krajinný prvek.

Citováno z časopisu Botanika

PRANOSTIKA A ZVYKY

ČERVEN

Měsíc červen je první letní měsíc, kdy jaro přechází v léto. Je ve znamení letního slunovratu a bohatý na lidové pranostiky. V červnu začínáme sklízet svoji první úrodu ze zahrádek a okolo sv. Antonína začíná sečení luk na sena, jehož omamnou vůní je prosycen červnový vzduch. Jméno měsíce června si lidé vysvětlovali různě. Podle červenajících jahod, třešní, drobného ovoce, podle opálení nebo podle červíků napadajících houby či podle kvetoucích šípků, jejichž květy mají narůžovělou barvu. Nejvíce si ale asi lidé vysvětlovali červen podle toho, že naše prabáby v tento měsíc barvívaly látky zvláštním hmyzem, červcem.

Na začátku měsíce se nejvíce vázaly lidové pranostiky k svátku Medarda, který je osmým dnem v měsíci. Ale nejen Medard byl známým červnovým dnem, slavívaly se takzvané „Letnice", Svatodušní svátky, oslava svátku narození sv. Jana Křtitele. Byla to taková obdoba vánočních svátků a potřeba malého oddychu. S tím oddychováním se to samozřejmě nepřehánělo, protože každý měl práce venku dost. Nebyly to tedy nijak honosné ani časově náročné oslavy, vždyť většinou leželo seno na lukách, bylo třeba prohrnovat brambory či jednotit řepu nebo mák. I přesto si hlavně mládež našla čas na různé kratochvíle, plné tajemných zděděných obřadů a škádlení. Před Božím hodem sháněla vesnická chasa různé chrastí, loučky a stará košťata, ale kradla se i košťata nová, jen aby toho bylo dost na pálení. Říkalo se tomu pálení čarodějnic. Většinou se čarodějnice pálily již v dubnu na Filipojakubskou noc, ale někde až před Letnicemi, jinde před svátkem sv. Antonína nebo před sv. Janem Křtitelem.

Dívky si uvily věnečky z heřmánku a musely je bez poškození prohodit ohněm. Heřmánek byl velmi ceněn pro svoji léčebnou moc, kterou vystihuje rčení: „Před heřmánkem klekni a před bezem smekni." Tím, že věneček proletěl bez újmy plameny, tak získal ještě větší léčivou sílu. Pastevci se na Boží hod snažili vyhnat dobytek na pastvu co nejdříve a soutěžili dokonce v tom, komu se to povede jako prvnímu. Který pastevec dokázal vyhnat dobytek jako první, dostal na celý rok právo nosit název „rosič", protože vyhnal ještě za rosy. Druhý byl pak králem a třetí v pořadí biřic. Poslední nešťastník, který nestihl vyhnat včas na pastvu, dostal přízvisko „koza" nebo „letnička" a ostatní se mu hodně dlouho smáli. Ve Svojšicích takovou „kozu" vozívali od stavení ke stavení a hospodyně ji za velkého hlaholu polévaly studenou vodou, aby si to pamatovala a příště nezaspala. Přitom se koledovalo písničkou o vstávavé koze a o vykoledované dárky se pak večer rozdělily, nebo je vydražili či propili v hospodě. Byli i tací filutové, že raději ani nešli spát, aby náhodou nezaspali, a tak si na návsi celou noc povídali nebo potichu zpívali.

Ve Chmelné u Sušice byl dokonce zvyk vykoupení dojnic. Chlapi poschovávali ženským stoličky a dížky, aby nemohly dojit, a ještě místo jalovic a býčků vyhnali na pastvu dojné krávy. Ženské se pak musely vykoupit a teprve pak jim pohůnci přihnali krávy zpět.

Ve Strašíně se zase o Letnicích přestrojili chlapci za Tři krále a chodili dům od domu s koledou, která měla jen jiné říkání než v lednu na tříkrálový svátek. Ovšem koleda to byla velice důležitá, protože na ní chodili ponejvíce ti nejchudší, a tím si svátky vylepšili o nějakou tu dobrotu nebo drobný peníz.

V noci z Božího hodu na pondělí kradla mladá chasa sedlákům všechno možné nářadí, nákolesníky, těhlice, brány, chomouty nebo jařma. Někdy se jim povedlo odtáhnout i celý žebřiňák, který pak zavezli do rybníka, kde odmontovali kola, která rozvěsili na vůz i s nářadím, které taky přinesli. Říkalo se tomu udělat koráb.

Je tomu již asi dvě stě let, kdy v Dlouhé Vsi svátky končívaly muzikou, kdy si král, druhý nejrychlejší pohůnek, vyvolil svoji královnu, samozřejmě dívku jeho srdci nejbližší. Ta se ozdobila věnci z čerstvých květin a společně s ostatními hospodáři chodili po domech ve vsi, kde zahráli a zatancovali.

V noci z Božího hodu na pondělí kradla mladá chasa sedlákům všechno možné nářadí, nákolesníky, těhlice,

PRANOSTIKA A ZVYKY

brány, chomouty nebo jařma. Někdy se jim povedlo odtáhnout i celý žebřiňák, který pak zavezli do rybníka, kde odmontovali kola, která rozvěsili na vůz i s nářadím, které taky přinesli. Říkalo se tomu udělat koráb. Někde, například v Bílenicích, se nářadí vytahalo na střechu stavení nebo se rozvěsilo na vysoké stromy. Někdy se jim dokonce povedlo rozebrat menší vůz a opět ho smontovat na střeše stodoly, a to bylo teprve pozdvižení! Tyto legrácky se samozřejmě děly opatrně, neboť šlo o legraci, a ne o to, způsobit někomu škodu.

V Dlouhé Vsi byl ještě jeden zvyk, a to že si sousedé navzájem zatloukali prkny napříč vchodové dveře, aby se nikdo nedostal z domu. Pak se dotyčný hospodář musel vykoupit nějakým peněžním darem. Nejvíce se tak dělo těm, kteří nebyli ve vsi oblíbení.

Mezi první a druhou nedělí po Letnicích se slavila pobožnost Nejsvětější Trojice a taktéž Boží tělo, při kterém se střílelo z hmoždířů, předovek a ze všeho možného, co bylo ve vsi k dispozici. Však se dodnes používá rčení, že je to ran jak o Božím těle. Na návsi pak stály čtyři malé oltáře, pěkně podle čtyř světových stran. Když se ozvala první vypálená rána, tak se rozezněly všechny zvony a zvonečky po vsi a začala velká pobožnost. Pan farář ve slavnostním rouchu vynesl z kostela Svátost oltářní a všichni přítomní pokorně poklekli před svatou hostií. Nad touto svátostí se klenula uháčkovaná nebesa, která připravovaly ženy v zimních měsících. Nebesa nesli ti nejváženější a nejbohatší sedláci ze vsi, za nimi pak šli ostatní věřící se zpěvem a jásotem. U každého ze čtyř oltáříčků na návsi se všichni zastavili, pomodlili se, zazpívali a poděkovali Bohu za svaté dary. A pak se znova střílelo na oslavu.

Věnečků, které si mládež před Božím tělem uvila, se pan farář takzvaně „dotýkal" pozlacenou monstrancí. Tento věneček pak býval nepostradatelný a posvátný pro každého. Jeden se zavěšoval v sednici na kříž, který visel nad stolem v místě, kde sedával hospodář, druhý se vložil za trám a třetí se dával do truhly proti molům. Věneček musel být uvitý z devatera kvítí a musel mít tři obilné klásky, žitný, ječný a pšeničný, dubový lísteček, z jedliny kvíteček a z travin svíteček. Celé procesí procházelo po pěšince posypané čerstvým listím z břízy nebo voňavým puškvorcem. Okolo cestičky byly zapíchané větve z břízek, které hospodáři po mši zapíchali do obilí, aby se uvedlo, rostlo rovně a Pán Bůh jej od krupobití ochránil.

V kouzelné svatojánské noci se věřilo, že pole a louky obchází Svatojánský žnec, kterému není radno se dostat pod srp. A v tento večer čarovaly i selky. Z věnečku, o kterém byla již řeč, vytáhly klásky obilí a spletly z nich kropenku. Do džbánečku nalily svěcenou tříkrálovou vodu a se slunce západ em vyšly do polí, kterým pak požehnaly křížem, a odříkaly modlitbu, jež měla obilí chránit před čarovným žencem. Selky mezi sebou ne-

směly mluvit, ani když se potkaly, nesměly vypustit jiného slůvka ze rtů mimo onu motlitbu, jen aby kouzlo neztratilo svoji moc. Právě proto se na kopcích okolo vsí zapalovaly ohně, aby se pole ochránila.

V Dlouhé vsi bývaly zapálené ohně na kopci zvaném Hýbl, u kterých seděli čeští hospodáři a němečtí chasníci běhávali okolo svých políček s pochodněmi a zaříkávali žence pokřikem. O svatojánské půlnoci slídil nejen čarovný žnec a čarodějnice, ale také babky kořenářky obcházely s košíčkem svá místečka, kde trhaly bylinky. Každá bylinka se měla trhat v jinou denní dobu, a tak se stávalo, že některé se musely trhat v noci. A ty natrhané o svatojánské noci měly nejen větší sílu, ale prý i kouzelnou moc. Kořenářky měly této noci napilno, aby vše zdárně obešly, mockrát musely ujít i několik kilometrů v tmavé noci. Než vyšly z domova, tak se pokropily svěcenou vodou, požehnaly křížem a potichu odříkaly zaříkávání, které je mělo ochránit od zlých bytostí. Znaly dobře svá místa, a tak chodily krajinou jako dnes lékárník lékárnou.

Podle knihy Marie Bubeníkové Rok šumavské vesnice
zpracoval Václav Strolený

POZVÁNKY

VÍTÁNÍ LÉTA – PIVNÍ SLAVNOSTI 2021

O nadcházejícím víkendu, konkrétně 4. července, proběhnou v naší obci tradiční letní slavnosti, které se uskuteční již počtvrté v řadě. Jejich původní termín byl stanoven na sobotu 12. června, ale protože v době příprav panovaly velké nejasnosti s ohledem na to, jaká protiepidemická opatření budou platit, bylo rozhodnuto o přeložení akce o tři týdny. V té souvislosti jsme museli také udělat i drobné změny v našem programu.

Tak na co se můžete těšit!

Vše vypukne v 14:00 hodin, kdy je oficiální začátek této akce. V té době již budou na návsi stánky tří pivovarů, jejichž produkty můžete začít ochutnávat.

ČEPICKÝ MINIPIVOVAR

STRAKONICKÝ PIVOVAR

STAROPRAMEN

Současně se milovníci vína můžou soustředit na jiný stánek, kde se budou nabízet výrobky firmy Vinařství LAHOFER Znojmo.

LAHOFER VINAŘSTVÍ

15:00 hod.

NEKTARKA – vystoupení oblíbené dechové hudby ze Strakonic

19:00 hod.

OLYMPIC REVIVAL BAND

Nejoblíbenější a nejpopulárnější revival kapely Olympic v republice k nám přijede až z Hradce Králové.

Ve svém dvouhodinovém vystoupení uslyšíme nejznámější hity naší nejslavnější rockové kapely: Želva, Slzy tvý mámy, Taky jsem se narodil bos, Dynamit, Osmý den, Bonsoir mademoiselle Paris, Okno mé lásky, Snad jsem to zavinil já, Nikdo nejsme akorát, Dej mi víc své lásky, Já, Otázky, Jasná zpráva, Nějak se vytrácíš, má lásko, Jako za mlada, Dávno, Jedeme dál, Jednou, Vlak, co nikde nestaví, Proč zrovna ty, Dědečkův duch, Bigbít, Písečnej červ, Stejskání, Kanagom a možná ještě nějaké přídavky.

22:00 hod.

DISKOTÉKA Karla Zbírala

Po celý den bude k dispozici bohaté občerstvení, které budou zajišťovat:

hospoda U Turků, personál hospody Na hřišti a spolek místních hasičů.

V průběhu odpoledne bude slosována velká loterie o velmi hodnotné ceny.

OBČERSTVENÍ NA HŘIŠTI VE SPOLUPRÁCI S VLASTOU BERÁNKEM

POŘÁDÁ VE SVÉRADICÍCH

ZÁPIS 8:30H

10.7.2021

START 9H

NA MULTIFUNKČNÍM HŘIŠTI

NOHEJBALOVÝ TURNAJ TROJIC

PŘIDEJTE SE, POROVNEJTE SÍLY S OSTATNÍMI HRÁČI
A VYHRAJTE HODNOTNÉ CENY,
NEBO DORAŽTE JEN TAK SE POBAVIT S PŘÁTELI, ČI PODPOŘIT HRÁČE

PŘIHLAŠ SVŮJ TÝM

NA TEL.: 739 761 877 NEBO 721 182 694

JÍDLO A PITÍ
BUDE PO CELOU DOBU AKCE PLNĚ ZAJIŠTĚNO

KOPNI HO TAM
Na Hřišti

Gambrinus
V PLZNI OD ROKU 1869

Super plecháček

ZAJÍMAVÉ TÉMA

PŘÍBUZNÍ VČELY MEDONOSNÉ

Doposud jsme si povídali o včele medonosné, která žije ve velkých rojích v tzv. eusociálním uspořádání. To znamená, že roj má jednu včelí matku-královnu, se schopností klást vajíčka. Pak jsou v roji trubci-samci, kteří královnu oplodní a poté zahynou. S nimi v úlu žijí včely-dělnice, kterých je nejvíc. Ty se dále dělí na včely letní a zimní. Letní se rodí od jara do léta a žijí asi 40 dní. Je jich tedy v úle několik generací a mají na starosti zásoby medu a potravy. Na-

opak zimní, které se líhnou od srpna do října, mají za úkol zajistit úspěšné přečkání zimy, ochránit společenství a zásoby před vetřelci a na jaře vychovat novou generaci.

Včela medonosná má však také několik divoce žijících příbuzných a všichni patří do skupiny blanokřídlých. Nejblíže k ní má **včela divoká**, jejíž způsob života je velice podobný, jen hnízda si buduje např. v dutinách stromů. Rodiny divokých včel však na konci léta umírají. Přezimují jen mladé matky, které po zimním spánku zakládají nová společenství.

Oběma je pak velice podobná **včela samotářka**, která je pro člověka neméně důležitá. Sice nevyrábí med a nestaví si hnízda, ale opyluje divoce rostoucí a užitkové rostliny, bez kterých by se člověk neobešel. Většinou žije v párech v malých dutinkách, kde má plodové komůrky, jaké vidíme na obrázku. Do nich vyvrhuje nasátý nektar pro výživu larev a pak je uzavírá. Na světě žije přibližně 600 druhů těchto včel, jsou však chráněné a stále vzácnější, protože ubývá jejich přirozené životní prostředí.

Zednice rohatá je také jedním z druhů včel. Je menší, huňatá, černá, se zrzavým zadečkem. Samičky mají na hlavičce malé rohy, samečci pak bílé chloupky. Hnízda si také nestaví, ale žije ve štěrbinách zdiva a stromů osamoceně bez královny a po nakladení vajíček umírá. Význam pro člověka má opět v opylování rostlin.

Dalším příbuzným včely je **čmelák zahradní**. Je asi 1,5 cm veliký, huňatější než včela, s černými a žlutými pruhy a bílým zadečkem. Má také delší sosák, a proto může opylit i úzké a dlouhé květy. U nás žije asi 7 druhů čmeláků a 2 druhy pačmeláků. Na rozdíl od včely do přírody vylétává i za chladnějšího a deštivého počasí. Přebývá i v prázdných myších hnízdech nebo si je buduje ve škvírách pod zemí, a proto je pro něj velmi nebezpečné vypalování

trávy. Své larvy nekrmí, ale buduje pod nimi kapsičky na pyl a med, který si larvy odebírají. Žije v rodinách, kde je královna, dělnice a trubci. Rodina, která může čítat až několik set jedinců, na podzim také umírá a přezimují jen matky. Ty na jaře postaví nové hnízdo, nakladou vajíčka a zajistí potravu.

Mezi příbuzné včel patří i **vosa a sršeň**, i když rostliny neopylují. Vosa má také mnoho druhů, např. obecná, útočná, kutilka, hrabalka a další. Má lysé, žlutočerně pruhované tělo a své žihadlo může použít opakovaně. Hnízda, která si staví většinou pod

střechou, jsou z rozžvýkaného dřeva, které vypadá jako rozmočený papír. Živí se sladkým nektarem a šťávami, mrtvým hmyzem nebo i masem. Larvy ale krmí pouze hmyzem. Přezimuje také jen oplodněná královna, která na jaře zakládá novou kolonii.

Největším příbuzným je pak **sršeň obecná**, s délkou až 2,5 cm. Je zrzavě hnědá, obývá dutiny stromů nebo opuštěné ptačí budky. Jindy si staví oválné hnízdo z papíroviny o průměru až 80 cm. Larvy krmí hmyzem, dospělci se živí šťávou a mízou. Nebývá agresivní a její jed je slabší než včelí, bodnutí však více bolí. Prospěšná je hlavně pro hubení much a vos.

Tady vidíme, že je nutné chránit jak hmyz, který je pro člověka velmi důležitý, tak i jeho životní prostředí. Zároveň si tak chráníme i sami sebe a své okolí. Čím lépe se bude mít hmyz, tím lépe se bude dařit i člověku.

Zpracovala Blanka Vlčková

143102 Praha-Blatná-Horažďovice-Sušice-Prášily

Platí od 1.5.2021 do 11.12.2021

Přepravu zajišťuje: DATA AUTOTRANS s.r.o., Dvouletky 405/26, 100 00 Praha 10, Strašnice, tel. 602 322 602, www.dataautotrans.cz, dataautotrans@dataautotrans.cz

1	3	km	Tč			2	4	6	8
⑥ R	⑦ R					⑥ R	⑦ R	⑥ R	⑦ R
11	12					13	14	15	16
8 00		0	0	1	od Praha,,ÚAN Florenc... ✕ ♿ WC MHD ⓜ př		20 43		21 13
◗ 8 20	8 20	5	5	2	Praha,,Na Knížecí ..... ✕ WC MHD ⓜ	20 33	◖ 20 33	21 03	◖ 21 03
9 03	9 03	65	65	3	Milín	☎ 19 52	☎ 19 52	☎ 20 22	☎ 20 22
☎ 9 16	☎ 9 16	81	81	4	Mirovice,,nám.	☎ 19 40	☎ 19 40	☎ 20 10	☎ 20 10
9 28	9 28	92	92	5	Myštice	19 28	19 28	19 58	19 58
9 37	9 37	99	⌇	6	Blatná,,Boženy Němcové	⌇	⌇	⌇	⌇
⌇	⌇	⌇	99	7	Blatná,,Palackého	19 20	19 20	19 50	19 50
☎ 9 45	☎ 9 45	106	106	8	Tchořovice	☎ 19 10	☎ 19 10	☎ 19 40	☎ 19 40
9 50	9 50	111	111	9	Kadov,Pole	19 05	19 05	19 35	19 35
9 51	9 51	112	112	10	Kadov,,náves	19 04	19 04	19 34	19 34
9 52	9 52	113	113	11	Kadov,Lnářský Málkov	19 03	19 03	19 33	19 33
9 57	9 57	117	117	12	Svéradice	18 58	18 58	19 28	19 28
☎ 10 00	☎ 10 00	120	120	13	Velký Bor	☎ 18 55	☎ 18 55	☎ 19 25	☎ 19 25
10 09	10 09	126	126	14	Horažďovice,,žel.st.	§ 18 44	§ 18 44	19 14	19 14
10 11	10 11	127	127	15	Horažďovice,,u školy	18 42	18 42	19 12	19 12
10 19	10 19	135	135	16	Rabí,,nám.	18 34	18 34	19 04	19 04
10 27	10 27	143	143	17	Sušice,,Nádražní u samoobsluhy	§ 18 26	§ 18 26	18 56	18 56
10 29	10 29			př	od	§ 18 24	§ 18 24	18 54	18 54
		145	145	18	Sušice,,nábřeží				
10 40	10 40			od	př	§ 18 19	§ 18 19	18 49	18 49
10 43	10 43	148	148	19	Sušice,Divišov	18 16	18 16	18 46	18 46
10 45	10 45	150	150	20	Dlouhá Ves	18 14	18 14	18 44	18 44
10 48	10 48	153	153	21	Dlouhá Ves,Annín,camp	18 11	18 11	18 41	18 41
10 49	10 49	154	154	22	Dlouhá Ves,Bohdašice,rozc.0.5	18 10	18 10	18 40	18 40
10 50	10 50	154	154	23	Dlouhá Ves,Annín,rozc.0.5	18 09	18 09	18 39	18 39
10 53	10 53	157	157	24	Rejštejn,Radešov,rozc.0.5	18 07	18 07	18 37	18 37
10 59	10 59	161	161	25	Kašperské Hory	18 03	18 03	18 33	18 33
☎ 11 05	☎ 11 05	166	166	26	Rejštejn	☎ 17 56	☎ 17 56	☎ 18 25	☎ 18 25
☎ 11 20	☎ 11 20	180	180	27	Horská Kvilda,,u hotelu	☎ 17 42	☎ 17 42	☎ 18 10	☎ 18 10
☎ 11 26	☎ 11 26	185	185	28	Kvilda	☎ 17 37	☎ 17 37	☎ 18 05	☎ 18 05
☎ 11 34	☎ 11 34	191	191	29	Modrava,Filipova Huť	☎ 17 30	☎ 17 30	☎ 17 57	☎ 17 57
☎ 11 37	☎ 11 37	193	193	30	Modrava	☎ 17 27	☎ 17 27	☎ 17 54	☎ 17 54
☎ 11 41	☎ 11 41	197	197	31	Srní,Antýgl	☎ 17 22	☎ 17 22	☎ 17 48	☎ 17 48
☎ 11 47	☎ 11 47	202	202	32	Srní	☎ 17 16	☎ 17 16	☎ 17 42	☎ 17 42
11 59	11 59	212	212	33	př Prášily	od ☎ 17 04	☎ 17 04	☎ 17 29	☎ 17 29

⑥ jede v sobotu
⑦ jede v neděli
R spoj je možné použít jen s místenkou
⌇ spoj jede po jiné trase
§ v označených zastávkách není povolen nástup za účelem přepravy do shodně označených zastávek spoje
◖ spoj zastavuje jen pro vystupování
◗ spoj zastavuje jen pro nastupování
🧳 spoj přepravuje cestovní zavazadla
♿ bezbariérově přístupná zastávka
WC veřejné WC v objektu zastávky
✕ občerstvení nebo restaurace v objektu zastávky
MHD zastávka s možností přestupu na městskou hromadnou dopravu
ⓜ zastávka s možností přestupu na metro
spoj s bezdrátovým připojením k internetu

11 jede také 28.10.21
12 jede také 5.7.21, 6.7.21, 28.9.21, 17.11.21
13 jede také 28.10.21, 17.11.21, jede od 1.5.21 do 26.6.21, od 4.9.21 do 11.12.21
14 jede také 28.9.21, jede od 1.5.21 do 27.6.21, od 5.9.21 do 11.12.21
15 jede také 5.7.21, jede od 3.7.21 do 28.8.21
16 jede také 6.7.21, jede od 4.7.21 do 29.8.21
☎ spoj 1, 2, 3, 4, 6 a 8 zast. Mirovice,nám. obsluhuje PRO NÁSTUP jen na PŘEDCHOZÍ TEL. VYŽÁDÁNÍ - min. 60 min. před odj. spoje z této zast. - na tel. č. 602 322 602
☎ spoj 1, 2, 3, 4, 6 a 8 zast. Tchořovice obsluhuje PRO NÁSTUP jen na PŘEDCHOZÍ TEL. VYŽÁDÁNÍ - min. 60 min. před odj. spoje z této zast. - na tel. č. 602 322 602
☎ spoj 1, 2, 3, 4, 6 a 8 zast. Velký Bor obsluhuje PRO NÁSTUP jen na PŘEDCHOZÍ TEL. VYŽÁDÁNÍ - min. 60 min. před odj. spoje z této zast. - na tel. č. 602 322 602
☎ spoj 1, 2, 3, 4, 6 a 8 zast. Rejštejn obsluhuje PRO NÁSTUP jen na PŘEDCHOZÍ TEL. VYŽÁDÁNÍ - min. 60 min. před odj. spoje z této zast. - na tel. č. 602 322 602
☎ spoj 1, 2, 3, 4, 6 a 8 zast. Horská Kvilda,u hotelu obsluhuje PRO NÁSTUP jen na PŘEDCHOZÍ TEL. VYŽÁDÁNÍ - min. 60 min. před odj. spoje z této zast. - na tel. č. 602 322 602
☎ spoj 1, 2, 3, 4, 6 a 8 zast. Kvilda obsluhuje PRO NÁSTUP jen na PŘEDCHOZÍ TEL. VYŽÁDÁNÍ - min. 60 min. před odj. spoje z této zast. - na tel. č. 602 322 602
☎ spoj 1, 2, 3, 4, 6 a 8 zast. Modrava,Filipova Huť obsluhuje PRO NÁSTUP jen na PŘEDCHOZÍ TEL. VYŽÁDÁNÍ - min. 60 min. před odj. spoje z této zast. - na tel. č. 602 322 602
☎ spoj 1, 2, 3, 4, 6 a 8 zast. Modrava obsluhuje PRO NÁSTUP jen na PŘEDCHOZÍ TEL. VYŽÁDÁNÍ - min. 60 min. před odj. spoje z této zast. - na tel. č. 602 322 602
☎ spoj 1, 2, 3, 4, 6 a 8 zast. Srní,Antýgl obsluhuje PRO NÁSTUP jen na PŘEDCHOZÍ TEL. VYŽÁDÁNÍ - min. 60 min. před odj. spoje z této zast. - na tel. č. 602 322 602
☎ spoj 1, 2, 3, 4, 6 a 8 zast. Srní obsluhuje PRO NÁSTUP jen na PŘEDCHOZÍ TEL. VYŽÁDÁNÍ - min. 60 min. před odj. spoje z této zast. - na tel. č. 602 322 602
☎ spoj 2, 4, 6 a 8 zast. Prášily obsluhuje PRO NÁSTUP jen na PŘEDCHOZÍ TEL. VYŽÁDÁNÍ - min. 60 min. před odj. spoje z této zast. - na tel. č. 602 322 602
☎ spoj 2, 4, 6 a 8 zast. Milín obsluhuje PRO NÁSTUP jen na PŘEDCHOZÍ TEL. VYŽÁDÁNÍ - min. 60 min. před odj. spoje z této zast. - na tel. č. 602 322 602

Na lince platí tarif a smluvní přepravní podmínky vyhlášené dopravcem a uveřejněné na www.DATAAUTOTRANS.cz.
WC a WiFi na palubě při počtu 15 a více cestujících (souvisí s kapacitou busu); možnost přepravy zásilek bez cestujícího za cenu plného jízdného /1 ks (do vyčerpání kapacity).

R POVINNĚ MÍSTENKOVÝ SPOJ; MÍSTENKU S JÍZDENKOU JE NUTNO SI PŘEDEM ZAKOUPIT - je to možné buď bez příplatku na www.AMSbus.cz či s příplatkem cca 15 Kč ve všech kancelářích AMS

Dne 1. května 2021 začala fungovat nová autobusová linka PRAHA – MIROVICE – BLATNÁ – HORAŽĎOVICE – RABÍ – SUŠICE – KAŠPERSKÉ HORY – KVILDA – MODRAVA – SRNÍ – PRÁŠILY s provozem o sobotách, nedělích a státních svátcích. Tuto linku provozuje pražská společnost DATA AUTOTRANS s.r.o.

KULTURNÍ A SPOLEČENSKÉ AKCE / PARCELY

SVÉRADICE

neděle 4. července

14:00 hod. **VÍTÁNÍ LÉTA – PIVNÍ SLAVNOSTI**
– NEKTARKA – vystoupení populární dechovky ze Strakonic
– OLYMPIC REVIVAL BAND – největší hity kapely Olympic
– Pivovary: Čepický minipivovar, Strakonický pivovar, Staropramen
– Ochutnávka vín: Vinařství Lahofer Znojmo
▪ náves Svéradice

sobota 10. července

09:00 hod. **TURNAJ V NOHEJBALE TROJIC**
▪ multifunkční hřiště Svéradice

27.–29. 8. – BARTOLOMĚJSKÁ POUŤ

pátek 27. srpna

18:00 hod. **ČALOUN TEAM – HEROUT TEAM** – tradiční fotbalový zápas na počest dvou legend svéradického fotbalu

20:00 hod. **kapela WAGABUND** – vystoupení známé regionální kapely ze Šťáhlav
▪ fotbalový areál Svéradice

sobota 28. srpna

17:00 hod. **mistrovský zápas okresní III. třídy**
▪ fotbalový areál Svéradice

20:00 hod. **POUŤOVÁ ZÁBAVA** – hraje kapela ANČA BAND
▪ KD Svéradice

neděle 29. srpna

09:30 hod. **MŠE SVATÁ**
▪ Kaple sv. Bartoloměje

10:00 – 16:00 hod. **VÝSTAVA – MODELY V LAHVÍCH** – pan Emanuel Hoda potřetí ve Svéradicích
▪ vestibul KD Svéradice

16:00 hod. **mistrovský zápas krajské 1. A třídy**
▪ fotbalový areál Svéradice

CHANOVICE

sobota 3. července

Výstava TOULKY KRAJINOU – Josef Černý
Zahájení 3. 7. v 15:00 hod. – denně otevřeno 10:00–16:00 hod. Výstava potrvá do 22. 8. 2021
▪ zámecký areál Chanovice

Výstava obrazů – malíř a grafik Jan Fauner
Zahájení 3. 7. v 16:00 hod. – výstava potrvá do 10. 8. 2021
▪ zámecký areál Chanovice

neděle 4. července

13:00 hod. **Na kole kolem dokola Chanovic** – cyklisté Dobrotic s podporou obce Chanovice pořádají cyklistickou vyjížďku
▪ start u KD Chanovice

PARCELY – lokalita Pod Kostelíkem

V minulém vydání jsme zveřejnili mapku nově vzniklých parcel v lokalitě „Pod Kostelíkem" a zároveň jsme uvedli, že je možnost si tyto parcely předběžně rezervovat. Dnes otiskujeme mapku, kde vidíte, že zatím je zájem o 4 pozemky, které tak už není možné nabízet (zelená barva).

Máme příslib od investora, že se bude snažit pozemky co nejdříve zasíťovat a vybudovat přístupové komunikace. Proto znovu vyzýváme případné zájemce, aby si na obecním úřadě požádali o rezervaci některé ze zatím volných parcel.

Cenu za metr čtvereční stále ještě neznáme, ale budeme se snažit, aby ji investor oznámil v co nejkratším čase

NAŠE VESNICE Svéradice

Vydává obecní úřad ve Svéradicích.
K tisku připravuje redakční rada ve složení:
šéfredaktor: Václav Dušek
redaktoři: Blanka Vlčková, Petr Löffelmann
spolupráce: Ing. Andrea Cejnarová, Ph.D. (editace), Mgr. Petr Jechort (jazyková korektura), Jindřiška Doláková, Ing. Marie Šulcová, Václav Strolený, Josef Smitka ml.
tisk: SV, spol. s r. o., počet výtisků: 200 ks; neprodejné